

Riwiera chorwacka

ERGO
HESTIA

Ubezpieczenie
w podróży

Autorzy przewodnika: Sławomir Adamczak, Karolina Brusić, Zuzanna Brusić,
Michał Jurecki, Zbigniew Klimczak

Redaktor prowadzący: Maciej Żemojtel

Aktualizacja: Aleksander Król

Redakcja i korekta: Maria Kula

Skład: MSP Studio Magdalena Suchy-Polańska

Opracowanie kartograficzne: Małgorzata Czopik

Projekt okładki: ULABUKA

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autorzy oraz wydawnictwo Helion dołożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autorzy oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bechw2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-2379-7

Copyright © Helion, 2017

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**

- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKcje RIWIERY CHORWACKIEJ	6
------------------------------	---

INFORMACJE PRAKTYCZNE	11
-----------------------	----

PRZED WYJAZDEM	12
----------------	----

Wybór czasu podróży	12
---------------------	----

Źródła informacji	12
-------------------	----

Formalności	13
-------------	----

Planowanie rejsu	15
------------------	----

DOJAZD	20
--------	----

Podróż samolotem	20
------------------	----

Podróż samochodem	20
-------------------	----

Droga morska	21
--------------	----

NA MIEJSCU	22
------------	----

Podróżowanie po Chorwacji	22
---------------------------	----

Noclegi	25
---------	----

Wyżywienie	27
------------	----

INFORMATOR A-Z	30
----------------	----

INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	37
-------------------------	----

KRAJOZNAWCZE ABC	38
------------------	----

Klimat	38
--------	----

Przyroda	38
----------	----

SPOŁECZEŃSTWO	44
---------------	----

Mniejszości narodowe	44
----------------------	----

Religia	45
---------	----

Język	46
-------	----

KULTURA I SZTUKA	47
------------------	----

Muzyka	47
--------	----

Lista UNESCO	48
--------------	----

PÓŁWYSEp ISTRIA	49
-----------------	----

SAVUDRIJA	50
-----------	----

UMAG	51
------	----

POREČ	53
-------	----

ROVINJ	61
--------	----

PULA	67
------	----

Wyspy Brijuni	75
---------------	----

KVARNER	79
OPATIJA	81
► CIEKAWY ZWIERZĘTA	86
RIJEKA	88
NOVI VINODOLSKI	98
SENJ	100
WYSPA KRK	104
KRK	107
VRBNIK	110
PUNAT	112
DOBRINJ	114
OMIŠALJ	115
WYSPA CRES	116
BELI	118
CRES	119
OSOR	122
VALUN	123
WYSPA LOŠINJ	124
MALI LOŠINJ	125
Wyspa Unije	128
Wyspa Susak	129
Wyspa Ilovik	129
► CHORWACKIE WYNALAZKI	130
WYSPA RAB	132
RAB	136
WYSPA PAG	139
PAG	141
NOVALJA	144
DALMACJA	145
ZADAR	147
Wyspy Kornati	154
SZYBENIK	156
Wyspa Obonjan	161
TROGIR	163
► SYMBOLE CHORWACJI	168
SPLIT	170
Wyspa Šolta	180
MAKARSKA	181
PÓŁWYSEPI PELJEŠAC	184
STON	185
MALI STON	187

OREBIĆ	188
► NURKOWANIE	190
DUBROWNIK	192
Wyspa Lokrum	206
Wyspy Elafitskie	208
Wyspa Mljet	209
CAVTAT	211
WYSPA BRAČ	214
SUPETAR	217
BOL	219
BLACA	222
PUČIŠĆA	223
WYSPA HVAR	224
HVAR	227
STARI GRAD	231
WYSPA KORČULA	232
KORČULA	234
VELA LUKA	239
BLATO	241
SŁOWNICZEK POLSKO-CHORWACKI	242
INDEKS	246
LEGENDA	247

Spis map

Wybrzeże Chorwacji – część północna przednia okładka
 Wybrzeże Chorwacji – część południowa tylna okładka

MIASTA

Poreč	53
Rovinj	61
Pula	67
Rijeka	88–89
Zadar	148–149
Szybenik	157
Trogir	163
Split	171
Dubrownik – Stare Miasto	194
Dubrownik – okolice	206–207

WYSPY

Krk	104–105
Cres	117
Rab	133
Pag	140
Brač	214–215
Hvar	224–225
Korčula	232–233

Atrakcje riwieri chorwackiej

PERŁY ARCHITEKTURY

Amfiteatr w Puli

Zbudowany w I w., jest (obok rzymskiego Koloseum i areny we francuskim Nîmes) najlepiej zachowaną tego typu budowlą na świecie; licząca 30 rzędów widownia mieściła aż 26 tys. osób.

Katedra św. Eufemii w Rovinju

57-metrowa dzwonnica XVIII-wiecznej świątyni jest najwyższą wieżą na Istrii.

Bazylika Eufrazjusza w Poreču

Najwspanialszy zabytek sztuki bizantyjskiej w Europie, wpisany na Listę UNESCO.

Średniowieczne miasta Vrbnik i Krk na wyspie Krk

Urokliwe miasteczka pełne zabytków rozsianych pośród płataniny uliczek; Vrbnik słynie z najbardziej znanego trunku na wyspie: wytrawnego wina Vrbnička žlahtina.

Kościół św. Donata i morskie organy w Zadarze

Świątynia z IX w. to najcenniejszy sakralny zabytek nie tylko Zadaru, ale i całej Dalmacji; organy przy nabrzeżu są chyba jedynym instrumentem na świecie, na którym gra... morze.

Katedra św. Jakuba w Szybeniku

Największy na świecie kościół wybudowany z kamienia bez użycia spoiwa.

Kup książkę

Poleć książkę

Miasto Korčula na wyspie Korčula

Jedno z najlepiej zachowanych średnio-wiecznych miast, opasane pierścieniem XV-wiecznych fortyfikacji.

Pomnik Grgura Ninskiego w Splicie

Potężna rzeźba biskupa, który w X w. propagował liturgię w języku chorwackim, jest jedną z wizytówek miasta.

Pałac Dioklecjana w Splicie

Na terenie olbrzymiego (ok. 39 tys. m²) rzymskiego pałacu mieszka dziś ok. 3 tys. osób; kamienne uliczki splitskiej starówki były niegdyś korytarzami pałacu, a placyki – komnatami.

Stare Miasto w Dubrowniku

Jedno z najpiękniejszych miejsc w Chorwacji, miasto-muzeum wpisane na Listę UNESCO. Zniszczone podczas wojny w latach 1991–92, dziś znów jest turystyczną perłą wybrzeża.

Katedra św. Wawrzyńca w Trogirze

Romańską katedrę wznoszono przez kilkaset lat, począwszy od XII w.; dziś zachwyca zarówno architekturą, jak i wystrojem.

Mury obronne w Stonie

Są uważane za najdłuższe w Europie, a drugie pod względem długości na świecie po Wielkim Murze Chińskim.

Kup książkę

Poleć książkę

Region położony pomiędzy Istrią a Dalmacją obejmuje swoim zasięgiem także część kontynentalną z urzekającym Parkiem Narodowym Risnjak. Powierzchnia Kvarneru wynosi 3582 m² i obejmuje kilka zróżnicowanych geograficznie, klimatycznie oraz obyczajowo obszarów. Swą nazwę zawdzięcza starożytnym Rzymianom, którzy sugerując się kształtem zatoki, nazwali ją Mare Quaternarium (morzem czworobocznym). Od strony wschodniej zatokę zamyka półwysep Istria, od północy ląd z Rijeką, od zachodu wyspy Rab i Krk, a od południa wyspy Cres i Lošinj.

Turystyka na Kvarnerze rozwija się od ponad 100 lat. Sprzyja jej wyjątkowo łagodny klimat z dużą ilością słońca, piękne krajobrazy, miasta z bogatym dziedzictwem kulturowym, ale również atrakcyjne nadmorskie riwieri (jak Crikvenicka czy Vinodolska) czy też niezliczone spokojne zatoczki ze

wspaniałymi plażami (także piaszczystymi, np. na Rabie). Na tym obszarze charakterystyczna jest *bura* – wiatr „spływający” z gór, silny, bo wiejący z prędkością nawet do 120 km/godz. (niesie masy powietrza suche i chłodne jak na wybrzeże śródziemnomorskie, a ciepłe jak na góry; gdy wieje, powietrze jest rześkie, niebo czyste, a pogoda bezdeszczowa). Region zasłynął z kasztanów jadalnych i winnic w cichych, spokojnych dolinach ukrytych za spiętrzonymi wzgórzami nadmorskimi. Tam też wytwarzane jest doskonałe wino wytrawne, doceniane przez prawdziwych smakoszy. Są tu specjalne trasy degustacji wina, np. w okolicach miejscowości Novi Vinodolski – Bribir.

Kvarner był w przeszłości ulubioną bazą piratów. Rozbójnicy pozostawili po sobie wiele pamiątek w postaci doskonale ufortyfikowanych twierdz rozrzuconych po całym wybrzeżu.

Kup książkę**Poleć książkę**

Opatija

Opatija była najmodniejszym kurortem za czasów cesarstwa austro-węgierskiego. Miasto (niecałe 10 tys. mieszkańców) leży na pograniczu Kvarneru i Istrii, 13 km na zachód od Rijeki, u podnóżu góry Učka.

Miejscowość rozwinęła się w połowie XV w. wokół kościoła św. Jakuba, wzniesionego jako część opactwa benedyktynów (stąd nazwa). Znaleźiska archeologiczne świadczą, że wcześniej istniała tu antyczna osada. Do 1844 r. Opatija była zwykłą wioską z 35 domami i kościołem. Sytuacja uległa zmianie, kiedy postanowił się tu osiedlić bogaty mieszkaniec Rijeki Iginio Scarpa. Dla swojej żony zbudował on nad brzegiem morza willę Angiolina i założył park z egzotycznymi roślinami.

Kompleks ten zaczęły odwiedzać ważne osobistości, m.in. austriacka królowa Maria Anna, żona cesarza Ferdynanda. Popularność miejscowości wzrosła po doprowadzeniu w 1873 r. linii kolejowej, wiodącej z Pivki (obecnie w Słowenii) do Rijeki. Opatija stała się modna – przybywali tu licznie zarówno zwiedzający, jak i chętni, aby się tu osiedlić. Pod koniec XIX w. miał miejsce swoisty wyścig: kto zbuduje piękniejszy, bardziej okazały dom. Były to złote czasy dla miejscowych (i nie tylko) architektów. Ten *boom* zbiegł się z ogłoszeniem przez lekarzy tezy o leczniczych właściwościach tutejszego powietrza. Dobre czasy skończyły się wraz z nadejściem I wojny światowej.

Obecnie Opatija znów co roku przyciąga rzesze przyjezdnych – może nie tak dobrze urodzonych, ale za to liczniejszych. W mieście działa ośrodek zajmujący się rehabilitacją, chorobami płuc, serca i zmianami reumatycznymi (www.thalassotherapia-opatija.com).

WARTO ZOBACZYĆ

Najciekawszym zabytkiem jest ★ **kościół św. Jakuba** (sv. Jakova), usytuowany w centrum, w parku, kilka metrów od morza. Wzniesiony w 1506 r. jako kaplica, w latach 1774 i 1937 został rozbudowany. Niedaleko, z prawej strony, pośród zieleni stoi tablica upamiętniająca wizytę w Opatii Józefa Piłsudskiego.

Miasto jest dobrym miejscem dla miłośników spacerów i pieszych wycieczek. Podążając główną ulicą, będziemy podziwiać jej **secesyjną architekturę**. Można zobaczyć m.in. wspomnianą już willę Angiolina,

będącą obecnie siedzibą dyrekcji uzdrowiska. Dużą atrakcją jest także **promenada spacerowa** (Lungomare) nad brzegiem morza, zbudowana sporym nakładem sił; w niektórych miejscach jest to po prostu wybetonowana skarpa nad wodą. Promenada ma długość 12 km i kończy się w okolicach miejscowości Lovran, na południe od Opatii.

Informacja turystyczna

Biura turystyczne służą pomocą przy wynajmie kwater prywatnych, ale w sezonie trzeba dokonywać rezerwacji z dużym wyprzedzeniem. Udzielają też wszelkich informacji. Większość z nich znajduje się przy głównej ulicy.

◆ **Biuro informacji turystycznej miasta**, ul. Maršala Tita 128, tel.: +385 51 271310; www.opatija-tourism.hr. Zlokalizowane w samym centrum Opatii.

Dojazd

Nie kursują żadne promy. Do Rijeki najłatwiej dostać się autobusem podmiejskim nr 32.

Noclegi

W sezonie bardzo trudno znaleźć tu nocleg, zwłaszcza tani, podobnie jak na całym wybrzeżu Chorwacji. Wiele hoteli mieści się w zabytkowych secesyjnych willach. Na oficjalnej stronie turystycznej miasta www.opatija-tourism.hr znajduje się interaktywna mapa z hotelami, restauracjami, nocnymi klubami, atrakcjami turystycznymi. Po kliknięciu w ikonkę na mapie pojawia się krótki opis danego miejsca z adresem,

telefonem oraz zdjęciem obiektu. Na mapie zaznaczone jest ponad 5 tys. miejsc noclegowych dla turystów.

Na stronie internetowej www.camping-opatija.com znajdziemy bazę kempingów w mieście i okolicach, kontakt do biura: tel.: +385 51 710444.

◆ **Autokemping Draga**, Mošćenicka Draga (niedaleko za Medveją); tel.: +385 51 737523; www.autocampdraga.com; czynne 15 IV–22 V, 23 X–10 X 39 HRK/os., samochód 24 HRK, namiot 29–35 HRK, 23 V–5 VI, 6 IX–22 IX 44 HRK/os., samochód 32 HRK, namiot 32–37 HRK, 6 VI–26 VI, 26 VIII–5 IX 52 HRK/os., samochód 36 HRK, namiot 34–43 HRK, 27 VI–25 VIII 56 HRK/os., samochód 37 HRK, namiot 36–47 HRK. 360 miejsc

◆ **Kemping Medveja** (przy drodze do Puli); tel.: +385 51 710444; www.remisens.com; w sezonie miejsce od 33 EUR, domek 4-osobowy 43 EUR.

◆ **Kemping Preluk**, na trasie do Rijeki, niedaleko szosy (dojazd autobusem nr 32); tel.: +385 51 623500.

◆ **Hotel Imperial**, ul. Maršala Tita 124/3; tel.: +385 51 710444; www.remisens.com; dwójka

Vrbnik

Magiczne miasteczko, oddalone o 7 km na wschód od głównej drogi na wyspie, jest usadowione na 49-metrowej, wapiennej skale, której wschodni stok stromo opada do morza, a zachodni przechodzi w rozległą, zieloną dolinę.

Vrbnik, po raz pierwszy wspominany w 1100 r., rozwinął się jako jedna z siedzib Frankopanów. Pamiątką po nich są resztki zamku i murów obronnych z basztami. Miejscowość zasłynęła jako ośrodek starochorwackiego piśmiennictwa. Głagolicą posługiwał się kler, wyjątkowo tu liczny,

gdyż młodzi chłopcy ochoczo kształcili się w dziedzinie teologii, aby uniknąć służby na weneckich galerach. W 1388 r. Vrbnik otrzymał statut miejski spisany głagolicą. Od wieków, oprócz rolnictwa, rozwija się tu przemysł tekstylny.

Centrum Vrbnika to plątanina wąskich i krętych uliczek, w których z lubością gubią się turyści. Wokół rozciągają się winnice i gaje oliwne – wyjątkowy widok na nagim i niegościnnym wschodnim wybrzeżu Krku. Nad niewielką zatoczką Zgribnica ulokowały się małe port i równie małe

kąpielisko. Płatny parking znajduje się pod wzgórzem, na którym mieści się zabudowa starówki.

WARTO ZOBACZYĆ

W miasteczku zachowały się pozostałości murów obronnych. Nad labiryntem uliczek dominuje **renesansowa dzwonnica** wielokrotnie przebudowywanego **kościoła św. Marii** (sv. Marije) z XV i XVI w. W głównym ołtarzu umieszczono obraz *Ostatnia wieczerza* z 1599 r., pędzla Marina Cvitkovicia z Kotoru. W świątyni znajduje się także renesansowy ołtarz boczny i gotycki poliptyk z XV w. Dzwonnicę wzniesiono w 1527 r.

Przed kościołem rozciąga się główny plac miasteczka, przy którym wzniesiono loggię i **pałac książęcy**. Ponadto mieści się tu słynna **biblioteka Dinka Vitezicia**,

Regionalne wino

We Vrniku produkowany jest najbardziej znany trunek wyspy – wytrawne wino o delikatnym smaku i jasnożółtej barwie – Vrčnička žlahtina, a trzon jego nazwy oznacza „szlachetny” (w domyśle: trunek).

niegdyś jedna z pierwszych czytelni w Chorwacji. Obecnie jej zbiory liczą ponad 15 tys. tomów; jeden z najcenniejszych eksponatów jest glogolicki rękopis z XIV–XV w.

Nieco dalej, przy klifie, można spróbować przecisnąć się przez **najwęższą ulicę świata** (szeroką na zaledwie 40 cm!), wpisaną do „Księgi rekordów Guinnessa”. Niedaleko, nad zatoką, stoi niewielki **kościół św. Jerzego** (sv. Jurja) z elementami romańskimi.

▼ Panorama Vrbnika

Punat

Punat leży kilka kilometrów na wschód od miasta Krk, nad niemal zamkniętą zatoką Košljunska draga. Sam w sobie nie jest szczególnie interesujący, choć zachowało się tu sporo bogatych XVIII-wiecznych domów (np. pałac księżnej Draganić z 1751 r.). Tutejszy **kościół** parafialny pochodzi z 1733 r., a przebudowany został w 1934 r. W jego wnętrzu znajduje się gotycka rzeźba św. Anny Samotrzeć z XV w.

Ciekawsza od samego Punatu jest pobliska **wyspka Košljun** (z Punatu co godzinę pływają tu taksówki wodne; bilety: ok. 25 HRK). Wzniesiono na niej XVI-wieczny **klasztor Franciszkanów**, zbudowany na miejscu starszego klasztoru Benedyktynów (XII w.). Franciszkanie pojawili się tu już

w 1447 r., ale obiekt przebudowali dopiero w następnym stuleciu. Na otoczonym krzągami klasztornym dziedzińcu znajduje się studnia zaopatrująca mnichów w wodę. Kościół pochodzi z 1523 r., a w jego wnętrzu można zobaczyć m.in. obraz *Sąd Ostateczny* z 1653 r., polityk z 1535 r. oraz grób księżnej z rodu Frankopanów. Ze starszej świątyni zachował się fragment ścian i kaplica św. Bernardyna. W klasztorze działa **muzeum** z ekspozycją malarsko-etnograficzną oraz unikatową kopią *Atlasu* Ptolemeusza, sporządzoną w Wenecji pod koniec XVI w. W sezonie często odbywają się tu koncerty.

Warta uwagi jest też sama wyspa, pokryta lasem i śródziemnomorską roślinnością.

▼ Punat i zatoka Košljunska draga

Kup książkę

Poleć książkę

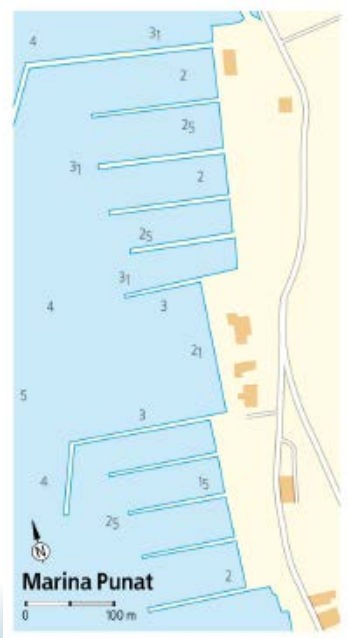
Marina

◆ **Marina Punat**, ul. Puntica 7, tel.: +385 51 645111, www.marina-punat.hr. Znajduje się w małej, zamkniętej ze wszystkich stron zatoczce, a wejście do niej jest wąziutkie. W zatoce obowiązuje zakaz kotwiczenia. Przy brzegach jest raczej płytko, głębokości przy pomostach wahają się w granicach 1,5–3,1 m. Wielkość tej czynnej cały rok mariny jest imponująca: 800 miejsc cumowniczych dla jachtów do 25 m długości oraz 500 miejsc na nabrzeżu. Do dyspozycji gości są przyłącza wody i prądu, WC i natryski, telefon, kantor wymiany walut, sklepy, w tym również żeglarski, szkoła żeglarska, klub żeglarski. W zasadzie świadczone są tu wszystkie usługi dla jachtu, łącznie z myciem kadłuba i kontrolą np. pojawienia się osmozy. Są dźwigi (5 i 10 t), slip, żuraw (30 t). Stacja paliw znajduje się w odległości 2 km. Blisko też do kapitanatu portu. W marinie można wyczarować jachty.

Baza nurkowa

◆ **Taucher Treff**, ul. Pasjak 1, tel.: +385 51 855120, kontakt: Markus Schmidt, www.magic-dive.at.

Dobrinj

Słynący z bogatego folkloru Dobrinj leży w północno-wschodniej części wyspy Krk, kilka kilometrów na wschód od głównej drogi (Plava magistrala). Przejeżdżając przez miejscowość, warto zwrócić uwagę na wznoszący się przy rynku **★ kościół św. Stefana** (sv. Stjepana), którego historia sięga końca XI stulecia. Wewnątrz znajduje się obraz *Koronowanie Matki Boskiej* z XIV w., a także zabytkowe przedmioty liturgiczne. Nieco młodszy **kościół Świętej Trójcy** (Svete Trojice) znajduje się na terenie cmentarza. Pochodzi z XVI w., a dzwonnice dobudowano w latach 20. XVIII w.

Atrakcję okolicy stanowi – znajdująca się niedaleko Dobrinja – niewielka

★ jaskinia Biserujka ⓘ czynne IV i X 10.00–15.00, V–VI 9.00–17.00, VII–VIII 9.00–18.00, IX 10.00–17.00; 25 HRK dorośli, 15 HRK dzieci; wszelkie informacje można uzyskać w biurze Šiloturist, ul. S. Radića 26, Baška; www.spilja-biserujka.com.hr. Droga do niej jest dobrze oznaczona. Wewnątrz można zobaczyć ciekawe formy naciekowe. Inaczej niż w jaskini Baredine na Istrii, na wejście nie trzeba czekać w kilkugodzinnych kolejkach. Zwiedzanie ok. 100-metrowej trasy odbywa się z przewodnikiem, w grupach kilkuosobowych i trwa ok. 30 min. Jaskinia znana jest już od dawna – służyła m.in. piratom, którzy ukrywali tu zrabowane skarby.

▼ Zatopione w zieleni domy w Dobrinju

Kup książkę

Poleć książkę

Omišalj

Miasto jest położone w północnej części wyspy, na wznoszącej się nad Omišaljskim zaljevem 80-metrowej skarpie, z której rozciągają się piękne widoki na okolicę. Najbardziej atrakcyjna dla turystów jest średnio-wieczna starówka. Przy rynku stoi **kościół**

▼ Omišalj,
dzwonnica
kościół
Wniebowzięcia
NMP

Wniebowzięcia NMP (Velike Gospe), który na pewno istniał już w 1213 r. Zbudowany został w stylu romańskim jako trójnawowa bazylika. Na fasadzie dostrzec można herb Frankopanów oraz gotycką rozetę (1405). Kopuła jest konstrukcją młodszą – pochodzi z XVI w. Wewnątrz zachowały się fragmenty zdobień z IX–X w. Ciekawe są też renesansowy ołtarz i poliptyk Jacobella del Fiore z Wenecji. Dzwonnicę wzniesiono w 1536 r.

Niedaleko stoi młodszy **kościół św. Jeleny** (1470), a w okolicy są jeszcze: kościół św. Jana (1442) i romańska świątynia **św. Antoniego**. Inne ciekawe budowle to gotycki **pałac Pancirov** oraz pozostałości **pałacu książęcego** z XIV–XV w. Nowsze dzielnice rozlokowały się nad brzegiem morza.

W okolicach miasta, na przykładu Tenka punta, znajdują się **ruiny średniowiecznego zamku Frankopanów** (resztki murów i mozaik) oraz pozostałości po **klasztorze Benedyktynów** i trzynawowej **bazylice św. Mikołaja** z V stulecia.

WYSPA CRES

KVARNER | WYSPA CRES

Ta druga co do wielkości wyspa na Adriatyku (404,3 km²) rozciąga się niemal idealnie w kierunku południkowym, osiągając długość 68 km, przy zaledwie 2–12 km szerokości. Jest też drugą, po Krku, najbardziej wysuniętą na północ wyspą Chorwacji.

Wyspa Cres pozostaje pod wpływem klimatu śródziemnomorskiego. Jej szata roślinna jest bardzo różnorodna: w północnej części zachowały się kompleksy leśne, podczas gdy środkową zajmują pastwiska, gaje oliwne, winnice, a południową – nagie skały ze skromną roślinnością i z rzadka rosnącym lasem. Część wschodnia i środkowa wyspy to jedno z ostatnich w Europie siedlisk sępów płowych, w 1986 r. utworzono tam park ornitologiczny. Na Cresie żyje głównie drobna zwierzyna. Ciekawostką jest brak jadowitych żmij, dlatego tutejsi marynarze noszą w kieszeni lub portfelu kamyczki z wyspy, mające zapewnić szczęście i chronić nie tylko przed węzami, ale i przed każdym innym niebezpieczeństwem.

Na wyspie nie ma rzek ani potoków, za to w centralnej części znajduje się Vransko jezero – naturalny zbiornik słodkiej wody (szerokość 1,5 km, długość ok. 5 km, średnia głębokość 60 m). Jest kryptodepresją – leży 13 m poniżej poziomu morza i ma

pochodzenie atmosferyczne. Vransko jezero zaopatruje w wodę największe miejscowości na wyspie oraz sąsiedni Lošinj. W 1983 r. jezioro zostało ogłoszone rezerwatem przyrody. Na południu, nad Kanałem Osorskim (Osorski tjesnac), zbudowano ruchomy most żelazny, łączący wyspy Cres i Lošinj. Obecnie Cres jest najpopularniejszym ośrodkiem rybołówstwa sportowego na Adriatyku.

Archeolodzy odkryli, że wyspa była zamieszkała już w epokach kamienia i brązu. Jako pierwsze w czasach „współczesnych” osiedliło się tu iliryskie plemię Liburnów. Wzniesli oni twierdze, korzystając z naturalnych miejsc obronnych (dzisiejsze Porozine, Merag i Lubenice) oraz terenów nad zatokami (miasta Cres, Osor). Po nich pojawili się Rzymianie (za panowania Oktawiana Augusta, później zaś obszar znalazł się pod władzą Bizancjum. W VI i VII w. zaczęły się zaznaczać wpływy Słowian, a w roku 1000 kontrolę nad wyspą przejęła Wenecja. Sprawowała ją do 1797 r., z 50-letnią przerwą na panowanie królów chorwacko-węgierskich w 2. poł. XIV w. Nie był to najlepszy okres dla wyspy, bo lokalna gospodarka była tłamszona przez Wenecjan, którzy bali się konkurencji. Na dodatek w XV stuleciu

Kup książkę**Poleć książkę**

Beli

To bajkowe miasto, usytuowane we wschodniej części wyspy na zalesionym i ciężko dostępnym wzgórzu o wysokości 130 m, jest jedną z najstarszych osad na Cresie. Zamieszkałe już 4000 lat p.n.e., dzięki swojej strategicznej pozycji było w czasach antycznych jednym z najęśniej zaludnionych miast, zwanym *caput insulae* (głowa wyspy). We wczesnym średniowieczu zostało ufortyfikowane i przeszło we władanie chorwackie, stając się niezależną komuną (ok. 1000 r. n.e.). Chorwacka nazwa Beli pochodzi z czasów króla Beli IV, który schronił się tu przed Tatarami.

z XIII–XIV w., zgromadzonych w zakrystii. Równie interesujące są: romańska **katedra** z dzwonnica oraz gotycki **kościół św. Antoniego** (sv. Antuna) z pocz. XV w., stojący na cmentarzu. Będąc w mieście, warto pospacerować uliczkami wśród domów z małymi balkonami, dekoracyjnymi fasadami i pozostałościami napisów głągolicznych (widocznych również na **cmentarzu**). Należy także zobaczyć **rzymski most** w Beli (długość 8 m), który jest jedynym zachowanym w całości mostem z tego okresu na wschodnim wybrzeżu Morza Adriatyckiego.

WARTO ZOBACZYĆ

Miasto-muzeum ma nadal średniowieczny wygląd. Na jednym z okolicznych wzgórz zachował się plac podobny do amfiteatru, stanowiący miejsce spotkań, a na nim cysterna publiczna na wodę, loggia miejska i obiekty sakralne. Najładniejszy jest tu mały romański **kościółek św. Marii** (sv. Marije) ze zbiorem cennych krzyży procesyjnych

Plaże

U stóp **Beli** rozpościera się zatoka ze żwirową plażą. Znajduje się tam niewielki port Lučica Beli z przystanią Podbeli. W okolicy jest też wiele małych zatoczek.

Koniecznien trzeba wybrać się na spacer do **Zatoki św. Jana** (sv. Ivana) z piękną, żwirową plażą lub nieco dalej na południe do **jaskiń Zanja** i **Modra** o długości ok. 20 m. Jest to idealne miejsce na spokojne wakacje w harmonii z naturą.

Kup książkę

Poleć książkę

Cres

„Stolica” wyspy (ponad 2 tys. mieszkańców) jest położona w jej środkowej części, na zachodnim wybrzeżu (odnoga Creskiego zaljevu), u podnóża wzniesienia Gerbujev (353 m n.p.m.). Miasto, oddalone o 26 km od przystani promowej, leży nad zachodnią zatoką, otoczoną wzgórzami, których stoki, pokryte winnicami, łagodnie schodzą w kierunku morza. Nie ma tu wyróżniających się zabytków, ale całość sprawia bardzo korzystne wrażenie.

Lokalizacja antycznej Crepsy do dzisiaj nie jest znana. Przypuszcza się, że znajdowała się przy morzu, u stóp góry św. Bartłomieja, gdzie znaleziono fragmenty *villa rusticae* i nekropolię. Wiadomo jednak, że rzymska respublica Crepsa posiadała statut miejski już za panowania cesarza Augusta lub Tyberiusza. Od 1459 r. mieściła się tu siedziba władzy zarządzającej wyspami Cres i Lošinj. Już wtedy, mimo że językiem

urzędowym były łacina i włoski, głągolicą pisano metryki narodzin, księgi kościelne, dokumenty notarialne czy indeksy ludności, nie wspominając o prywatnej korespondencji. W pobliżu miasta leży wioska Orlec (12 km), w okolicach której ma swoje ostoje sęp płowy.

WARTO ZOBACZYĆ

Blisko portu, gdzie budowano większość budynków publicznych i pałaców patrycjuszy, stoi **brama miejska z wieżą zegarową** (XVI w.). Pierwotnie zdobył ją wenecki lew, ale po upadku Wenecji miejscowa ludność z satysfakcją wrzuciła go do morza. Na tyłach bramy, przy ulicy Riva creskih kape-tana wznosi się **loggia miejska** (XV–XVI w.), gdzie w kamienną ławę wkomponowano fragment rzeźby z motywami pletenicy. Na jednym ze środkowych filarów frontowej

▲ Cres, kościół św. Franciszka

▲ Creska marina

elewacji budynku można dostrzec ślady po łańcuchach, którymi przykuwano tych, co popadli w konflikt z prawem.

Za bramą znajduje się plac z XV-wiecznym gotycko-renesansowym **kościółem Matki Bożej Śnieżnej** (sv. Marije Snježne), z oddzielną dzwonnica z XVI w. Uwagę przyciąga zdobiona, renesansowa fasada świątyni z rzeźbą Madonny z Dzieciątkiem, nad którą umieszczono podobizny archanioła

Gabriela i Matki Boskiej oraz drewniany krucyfiks z XV w. Wnętrze można zobaczyć tylko przed mszą. W ołtarzu z prawej strony widnieje XVIII-wieczna panorama miasta, a w lewym – drewniana Pietà z XV w., za szkłem. Warto zobaczyć również dzieło XV-wiecznego artysty – poliptyk *Święty Sebastian ze świętymi*.

Plac przy porcie przechodzi w ulicę, przy której stoi XVI-wieczny budynek **sądu miejskiego z lapidarium**.

Idąc od bramy miejskiej w kierunku przystani ulicą Riva creskih kapetana, można zobaczyć wznoszący się przy małym placu **pałac Petris** (XVI w.; zwany też pałacem Arsan), łączący wenecki gotyk ze stylem wczesnego renesansu. Od 1910 r. mieści się tu **muzeum miejskie** 📍 **Creski muzej, Ribarska 7, www.cres.hr/creskimuzej; w sezonie wt.–nd. 10.00–13.00 i 19.00–23.00; bilet 15 HRK, ulgowy 10 HRK**, gromadzące zabytki prehistoryczne, rzymskie amfory z II w. p.n.e., rzeźby z plecionką, kolekcje etnograficzne, ikony, drewniane płasko-rzeźby i zbiory numizmatyczne.

▲ Pozostałości murów obronnych

Za pałacem stoi średniowieczny, najstarszy w mieście **kościół św. Izydora** (sv. Izidora, zwany Sidar) z romańską apsydą i gotyckim portalem. Warto tu zwrócić uwagę na XV-wieczną drewnianą rzeźbę św. Izydora i fragmenty gotyckiego poliptyku z tego samego okresu. W pobliżu kościoła znajdują się ruiny gotyckiego **pałacu Rodinis** (XV w.).

We wschodniej części miasta wznosi się **kościół św. Franciszka** (sv. Franje). W świątyni, otoczonej dwoma „rajskimi” ogrodami z kolumnami z XV w., można obejrzeć piękne stalle z tego samego stulecia. W zbiorach klasztornych zachowały się kodeksy (także z XV w.), zbiór mebli z XVI i XVII w. oraz „drukarka” do zapisywania mszy glogolicą.

Informacja turystyczna

- ◆ **Biuro informacji turystycznej**, ul. Cons 10; tel.: +385 51 571535; www.tzg-cres.hr. Ulica Cons jest przedłużeniem nadmorskiej ul. Riva creskih kapetana. Punkt informacji znajduje się przy głównym deptaku miasta, obok poczty i przystanku autobusowego.

Noclegi

- ◆ **Hotel Kimen**, ul. Melin 1/16; tel.: +385 51 573305; www.hotel-kimen.com; dwójka ze śniadaniem 31 III–28 IV, 15 IX–19 X, 29 IV–26 V i 8–14 IX 66 EUR, 27 V–14 VII i 1–8 IX 87 EUR, 15 VII–4 VIII i 18–31 VIII 114 EUR, 5–17 VIII 125 EUR. Położony w zielonej zatoce nad samym morzem, w pobliżu żwirowej plaży z łagodnym zejściem nad wodę. Oferuje 405 miejsc. Pokoje wyposażone w klimatyzację i telefony, w hotelowej restauracji można zamówić całodienne wyżywienie. Przystosowany do przyjęcia osób niepełnosprawnych. Można przyjechać z psem. Hotel posiada też drugi budynek, o niższych standardzie, z niższymi cenami.
- ◆ **Kemping Kovačine**, ul. Melin 1/20; tel.: +385 51 573150; www.campkova-cine.com. Oferuje 3000 miejsc. 31 IV–26 V i 15 IX–15 X 5,80 EUR/os., 27 V–7 VII i 1–14 IX 8,10 EUR/os., 8 VII–4 VIII i 18–31 VIII 10,20 EUR/os., 5–17 VIII 11,80 EUR/os.
- ◆ **Kemping Zdovica**, ul. Valun 20; tel.: +385 51 571161. Oferuje 250 miejsc. 27 III–13 V i 12 IX–18 X 6,20 EUR parcela, 6,40 EUR/os., 14 V–27 VI i 30 VIII–11 IX 8,50 EUR parcela, 8,80 EUR/os., 28 VI–1 VIII i 23–29 VIII 11,20 EUR parcela, 12,20 EUR/os., 2–22 VIII parcela 12,80 EUR, 13,30 EUR/os.

Marina

- ◆ **Marina ACI Cres**, Jadranska obala, tel.: +385 51 571622, www.aci-marinas.com. Znajduje się trochę dalej od miasta, w południowej części Creskiego zaljevu. Czynna cały rok, przyjmuje naraz 473 jachtów do 20 m długości przy pontonowych pomostach (plus 120 miejsc na lądzie). Oferuje przyłącza do wody i prądu, WC, prysznice, restaurację, bar, sprzedaż butli gazowych, paliwo do silnika oraz dysponuje flotą czarterową. Świadczy usługi w zakresie remontu jachtów i silników. Są też dźwig (10 t) i żuraw (30 t).

Baza nurkowa

- ◆ **Baza nurkowa Diving Cres**, Kemping Kovačine; tel.: +358 51 571706; www.diving.de.

PÓŁWYSEP PELJEŠAC

Ledwie „przyrośnięty” do stałego lądu półwysep Pelješac (342 km²) niewiele się różni od sąsiednich wysp dalmatyńskich. Podobnie jak Hvar, Mljet czy położona tuż obok Korčula jest długi i wąski, a rozciąga się w kierunku – z grubsza – równoleżnikowym. Jego wschodni kraniec wyznacza przesmyk między miejscowościami Ston i Mali Ston, a zachodni – wąski przylądek Lovište. Półwysep w dużej mierze jest pokryty górami: najwyższy szczyt, Sveti Ilija (Góra św. Eliasza; 961 m n.p.m.), wznosi się nad miejscowością Orebić i jest doskonale widoczny z promu kursującego na trasie Orebić – Dominče. Linia brzegowa jest mocno urozmaicona, z dominującym skalistym typem wybrzeża. Północno-wschodnia część półwyspu jest narażona na wiatry *bora*, toteż klimat jest tu bardziej suchy i chłodny, a wśród roślinności dominują pinie i makia. Wybrzeże

południowo-zachodnie jest zdecydowanie cieplejsze i bardziej wilgotne, co stwarza warunki do hodowli cytrusów i winorośli (znane są tutejsze wina: Postup i Dingač).

Pierwszymi osadnikami na półwyspie byli, jak nietrudno się domyślić, Ilirowie, po których pozostały się kamienne grobowce. Potem teren zasiedlali Rzymianie i Grecy, następnie Turcy i – od IX w. – Słowianie. Od 1333 do 1806 r. Pelješac należał do władców Dubrownika.

Dojazd

Przez cały półwysep prowadzi lokalna droga. Prom Orebić – Korčula pływa codziennie średnio co 2 godziny. Z Trpanja pływa regularnie prom do Ploča. Kursują autobusy Vela Luka – Korčula – Orebić – Ston – Dubrownik oraz linie lokalne do Trpanja.

▼ Winnice Dingač

Kup książkę

Poleć książkę

Ston

Niewielkie miasteczko i port leży u nasady półwyspu Pelješac nad Stonskim kanałem, który wciska się w ląd niczym fiord. Już z daleka widoczny jest wspinający się na wzgórze ciąg murów obronnych, uważany za najdłuższy w Europie, a drugi na świecie po Wielkim Murze Chińskim. Ston, zamieszkiwany przez zaledwie 581 osób, od Dubrownika dzieli 59 km. Największe znaczenie gospodarcze mają tutaj **saliny**, w których wytrąca się sól z wody morskiej, oraz hodowla małży, rybołówstwo i turystyka.

W czasach rzymskich istniała tu osada zwana Stagnum. Na wzgórzu Starigrad zachowały się ruiny rzymskiego *castrum*. W X w. Ston był siedzibą biskupów, jednak istniejące obecnie miasteczko wybudowano dopiero w latach 1333–1506, kiedy władcy Dubrownika stali się właścicielami Pelješaca. Osada była bardzo dobrze zorganizowana, również pod względem społecznym. Już

w 1389 r. powstała tu szkoła, a pod koniec następnego stulecia przytułek dla bezdomnych i sierociniec.

WARTO ZOBACZYĆ

Najbardziej znaną budowlą i jednocześnie osobliwością Stonu są ★ **mury obronne**, które tworzą nieregularny pięciokąt z wieżowymi fortyfikacjami na rogach. W czasach Republiki Dubrownickiej ich całkowita długość wynosiła 5,5 km. Miały 40 wież i aż siedem twierdz. Najważniejsza z nich to Veliki Kaštio, która była jednocześnie zbrojownią, spichlerzem oraz budynkiem mieszkalnym. Kompleks jest w sezonie częściowo udostępniony zwiedzającym (wstęp wolny).

W mieście stoi renesansowy **Pałac Rektora**, częściowo zniszczony wskutek wielkiego trzęsienia ziemi w 1850 r. Można tu również zobaczyć pozostałości **Kancelarii**

▲ Mury obronne w Stonie

Informacja turystyczna

- ◆ **Biuro informacji turystycznej** (Turistička zajednica Ston), ul. Pelješki put 1; tel.: +385 20 754452, www.ston.hr.

Noclegi

- ◆ **Hotel Ston**, ul. M. Držića, tel.: +385 20 754701, bota.sore@du.t-com.hr. Oferuje 44 miejsca.
- ◆ **Kemping Prapratno**, Prapratno, tel.: +385 20 754000, www.duprimorje.hr. Oferuje 960 miejsc. Ceny: 1 V–5 VI i 6–30 IX 50 HRK/os., 45 HRK/samochód; 16 VI–10 VII i 26 VIII–5 IX 80 HRK/os., 65 HRK/samochód; 11 VII–25 VIII 105 HRK/os., 80 HRK/samochód.

- ◆ **Apartments Vlasic**, ul. Put Malog Stona 2, tel.: +385 989659787, dwójka 50 EUR, trójka 70 EUR..

- ◆ **Apartments Mage**, ul. Put Braće Mihanović 7, apartamenty w pełni wyposażone, z balkonami, kuchnią, łazienką, pralką; 70 EUR.

Plaże

Miejscowość, choć leżąca u zbiegu dwóch zatok, ma zaledwie kilka dobrych plaż. Przyjemna piaszczysta plaża znajduje się 8 km od Stonu, w miejscowości **Prapratno**, w zacisznej zatoce o tej samej nazwie (dojazd główną drogą na wyspie).

Republiki Dubrownickiej (gotyk), **pałac biskupiego** (1573 r.; renesans, kilka okien gotyckich) i **pałacu rodu Sorkočević-Đorđić**. Są też zabytki sakralne, takie jak **klasztór Franciszkanów**, utrzymany w stylu gotyku południowowłoskiego, czy **kościół św. Mikołaja** (sv. Nikola), zbudowany w 1347 r. w stylu późnoromańskim. W tym ostatnim znajdują się: drewniana

rzeźba św. Mikołaja (gotyk) i obraz *Ukrzyżowanie Chrystusa*. Miejsce zniszczonej wskutek trzęsienia ziemi w 1850 r. katedry zajął zbudowany 20 lat później pseudogotycki **kościół św. Błażeja** (sv. Vlah). Na uboczu stoi XV-wieczny **kościół Nawiedzenia NMP** (Navještenja), a na wzgórzu nieopodal – preromańska **świątynia św. Michała** (sv. Mihajla) z ok. XI–XII w. Zachowały się w niej resztki fresków.

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Riwiera chorwacka

to niemal sześć tysięcy kilometrów skalistych i piaszczystych plaż, klifów, zatok i niezliczonych wysp. Przejrzyste lazurowe wody Adriatyku można godzinami podziwiać z pokładu jachtu, statku wycieczkowego lub... dmuchanego materaca. Niekończące się gaje oliwne, stare portowe miasteczka o bogatej historii i pięknej architekturze, a także bardzo zróżnicowana kuchnia regionalna, która ucieszy podniebienia nie tylko wielbicieli owoców morza – to tylko część powodów, dla których warto spędzić tu wakacje.

- Raj dla żeglarzy
- Plaże i morskie kąpiele
- Zabytki UNESCO
- Urzekające parki narodowe
- Kuchnia śródziemnomorska

Sprawdź najnowsze promocje:
 ➤ <http://bezdroza.pl/promocje>
 Przewodniki najchętniej czytane:
 ➤ <http://bezdroza.pl/bestsellery>
 Zamów informator podróżniczy:
 ➤ <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
 ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
 tel.: 32 230 98 63
 e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

ISBN 978-83-283-2379-7

9 788328 323797 >

Cena 24,90 zł